

Spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore Januar-Septembar 2014. godine

Ukupna spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore za period Januar-Septembar 2014. god. prema preliminarnim podacima iznosila je 1 574,5 mil.eura što ukazuje na pad od 2,7% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvezeno je robe u vrijednosti od 241,3 mil.eura, što je manje za 15,4% u odnosu na isti period prethodne godine, **a uvezeno** za 1 333,2 mil. eura, što je više za 0,1% u odnosu na isti period prethodne godine.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 18,1% i manja je u odnosu na pokrivenost u istom periodu prethodne godine, kada je iznosila 21,4% .

U strukturi izvoza prema klasifikaciji SMTK (Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji) najviše su zastupljeni **Proizvodi svrstani po materijalu-** sektor 6, u iznosu od 59,3 mil. eura (koju čine: Obojeni metali u iznosu od 52,3 mil.eura i Gvožđe i čelik u iznosu 2,2 mil. eura).

U strukturi uvoza prema klasifikaciji SMTK (Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji) najviše su zastupljeni proizvodi sektora 0 – **Hrana i žive životinje** u iznosu od 301,3 mil. eura (koji čine: Meso i prerada mesa u iznosu od 91,6 mil. eura i Žitarice i proizvodi od žitarica u iznosu od 41,3 mil. eura).

U izvozu, glavni spoljnotrgovinski partneri, pojedinačno, bilu su: Srbija (55,5 mil. eura), Republika Hrvatska (32,6 mil. eura), Bjelorusija (27,6 mil. eura).

U uvozu, glavni spoljnotrgovinski partneri, pojedinačno, bili su: Srbija (365,2 mil. eura), Grčka (108,3 mil. eura) i Bosna i Hercegovina (97 mil. eura). Spoljnotrgovinska razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA sporazuma i Evropskom unijom.

Grafik 1. Spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore u mil. EUR

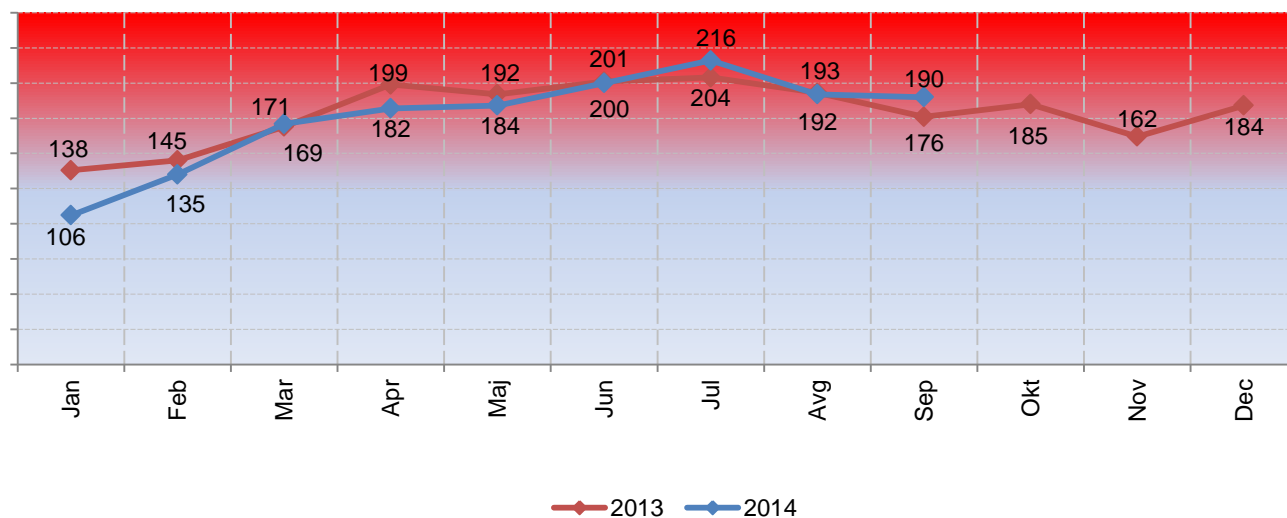

Tabela 1. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore od 2009. godine do septembra 2014. godine

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	TRGOVINSKI BILANS
2009	1 654 170	277 011	-1 377 159
2010	1 657 329	330 367	-1 326 963
2011	1 823 337	454 381	-1 368 956
2012			
Januar	99 919	27 473	-72 446
Februar	106 537	23 911	-82 626
Mart	191 452	33 380	-158 072
April	150 965	31 239	-119 726
Maj	167 739	34 502	-133 237
Jun	170 814	31 929	-138 885
Jul	177 612	31 294	-146 318
Avgust	173 384	31 774	-141 610
Septembar	147 702	30 122	-117 580
Oktobar	158 644	26 476	-132 168
Novembar	136 601	32 350	-104 251
Decembar	139 480	32 444	-107 036
2013			
Januar	110 222	27 984	-82 238
Februar	113 944	31 259	-82 685
Mart	138 769	29 952	-108 816
April	162 399	36 946	-125 453
Maj	152 332	39 425	-112 907
Jun	170 439	30 555	-139 884
Jul	172 631	31 820	-140 811
Avgust	164 918	28 418	-136 501
Septembar	146 543	28 976	-117 567
Oktobar	161 413	24 551	-136 863
Novembar	130 733	31 182	-99 551
Decembar	149 007	34 518	-114 490
2014			
Januar	83 077	22 565	-60 512
Februar	112 672	22 218	-90 454
Mart	145 899	24 682	-121 216
April	158 378	23 153	-135 225
Maj	157 955	25 718	-132 237
Jun	171 939	28 301	-143 638
Jul	184 324	31 746	-152 578
Avgust	164 391	27 702	-136 689
Septembar	154 551	35 193	-119 358

Tabela 2. Uvoz Crne Gore po kontinentima

u hilj.EUR

Period	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2009	1 654 170	1 450 892	2 708	56 159	143 926	485
2010	1 657 329	1 448 409	4 541	53 873	149 908	598
2011	1 823 337	1 592 450	13 835	50 543	166 087	422
2012						
Januar	99 919	88 115	199	3 823	7 761	21
Februar	106 537	92 541	185	3 462	10 328	21
Mart	191 452	147 445	280	5 935	37 762	30
April	150 965	132 537	320	2 949	15 143	17
Maj	167 739	148 930	247	4 034	14 468	59
Jun	170 814	152 038	438	2 976	15 326	36
Jul	177 612	158 976	381	3 538	14 673	45
Avgust	173 384	154 286	372	3 685	14 939	102
Septembar	147 702	128 329	394	3 398	15 471	110
Oktobar	158 644	139 642	288	3 154	15 549	11
Novembar	136 601	118 568	246	2 913	14 830	45
Decembar	139 480	122 993	500	2 856	13 105	26
2013						
Januar	110 222	77 226	350	2 068	30 542	35
Februar	113 944	97 973	249	2 611	13 090	21
Mart	138 769	120 361	319	3 029	15 039	21
April	162 399	141 432	436	3 606	16 698	227
Maj	152 332	133 383	550	2 997	15 366	36
Jun	170 439	149 609	872	3 373	16 553	32
Jul	172 631	152 911	526	3 491	15 649	54
Avgust	164 918	144 458	577	4 782	15 063	39
Septembar	146 543	125 019	552	3 473	17 451	47
Oktobar	161 413	140 539	431	3 911	16 521	11
Novembar	130 733	114 681	213	2 750	13 037	52
Decembar	149 007	130 321	255	3 168	15 230	34
2014						
Januar	83 077	71 917	127	1 917	9 087	28
Februar	112 672	95 799	353	2 112	14 338	71
Mart	145 899	122 766	432	3 292	19 278	131
April	158 378	136 759	404	3 463	17 731	21
Maj	157 955	135 315	332	3 820	18 461	27
Jun	171 939	152 177	312	3 427	15 972	52
Jul	184 324	163 172	365	4 282	16 440	65
Avgust	164 391	143 266	390	4 043	16 637	56
Septembar	154 551	132 143	369	3 623	18 391	24

Tabela 3. Učešće spoljnotrgovinskog prometa po kontinentima u %

Godina	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2009	100	88	0	3	9	0
2010	100	87	0	3	9	0
2011	100	87	1	3	9	0
2012	100	87	0	2	10	0
2013	100	87	0	2	11	0

Tabela 4. Izvoz Crne Gore po kontinentima

u hilj.EUR

Period	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2009	277 011	265 753	958	7 559	2 741	0
2010	330 367	325 210	792	617	3 574	173
2011	454 381	440 489	10 028	797	2 957	110
2012						
Januar	27 473	27 280	0	83	97	13
Februar	23 911	23 713	117	1	81	0
Mart	33 380	33 075	1	40	264	0
April	31 239	30 795	6	173	265	0
Maj	34 502	33 324	3	85	1 080	10
Jun	31 929	30 705	9	81	1 134	0
Jul	31 294	30 721	7	414	153	0
Avgust	31 774	30 942	254	91	473	14
Septembar	30 122	29 590	5	23	505	0
Oktoabar	26 476	25 579	507	20	370	0
Novembar	32 350	30 099	597	177	1 466	10
Decembar	32 444	30 943	576	104	820	0
2013						
Januar	27 984	27 069	610	186	110	9
Februar	31 259	30 239	579	33	393	14
Mart	29 952	27 524	1 197	31	1 201	0
April	36 946	36 018	625	57	234	14
Maj	39 425	38 504	438	151	333	0
Jun	30 555	30 048	227	52	229	0
Jul	31 820	30 231	443	186	960	0
Avgust	28 418	27 807	403	13	136	59
Septembar	28 976	28 287	296	151	241	0
Oktoabar	24 551	23 713	490	38	296	15
Novembar	31 182	30 338	200	90	554	0
Decembar	34 518	30 890	838	45	2 745	0
2014						
Januar	22 565	22 239	109	32	171	13
Februar	22 218	21 272	464	81	400	0
Mart	24 682	23 936	444	36	266	0
April	23 153	21 130	460	423	1 096	45
Maj	25 718	24 829	571	15	304	0
Jun	28 301	27 730	211	49	297	14
Jul	31 746	31 199	311	157	80	0
Avgust	27 702	25 894	463	53	1 269	23
Septembar	35 193	34 221	612	79	271	9

Tabela 5. Učešće spoljnotrgovinskog prometa po kontinentima u %

Godina	SVIJET	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2009	100	96	0	3	1	0
2010	100	98	0	0	1	0
2011	100	97	2	0	1	0
2012	100	97	1	0	2	0
2013	100	96	2	0	2	0

Tabela 6. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama za januar-septembar 2013/2014

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Sep 2013		Jan-Sep 2014		Jan-Sep 2013		Jan-Sep 2014		Jan-Sep 2013	Jan-Sep 2014
	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	u hilj.EUR	u hilj.EUR
SVIJET	100	285 335	100	241 279	100	1 332 198	100	1 333 187	-1 046 863	-1 091 908
Evropa	97	275 726	96	232 449	86	1 142 370	87	1 153 313	-866 644	-920 864
EU-28¹	43	121 933	38	91 365	44	585 632	45	606 241	-463 699	-514 876
Cefta²	49	140 135	41	99 405	39	513 294	38	506 293	-373 159	-406 888
Afrika	2	4 816	2	3 646	0	4 436	0	3 084	380	562
Azija	1	3 837	2	4 153	12	155 451	11	146 334	-151 614	-142 181
Amerika	0	860	0	927	2	29 430	2	29 979	-28 570	-29 052
Okeanija	0	96	0	104	0	511	0	476	-415	-372
SAD	0	631	0	756	1	11 029	1	11 154	-10 398	-10 398
Kina	1	1 998	1	2 285	8	112 351	7	97 046	-110 353	-94 761
Rusija	1	3 526	1	3 493	0	2 712	0	2 453	814	1 040
Švajcarska	1	2 166	1	2 672	1	9 948	1	9 405	-7 782	-6 733
Japan	0	1 343	1	1 324	1	12 044	1	14 229	-10 701	-12 905
Turska	3	7 165	2	5 647	2	24 720	2	26 109	-17 555	-20 462
Brazil	0	3	0	0	1	9 699	1	9 683	-9 696	-9 683

¹ Od 1. jula 2013. godine, Republika Hrvatska je 28. članica EU.

² Albanija, Bosna i Hercegovina, Republika Makedonija, Republika Srbija i UNMIK Kosovo

Tabela 7. Spoljnotrgovinski promet po EU-28 zemljama i potpisnicama Cefta sporazuma

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS		
	%	u hilj.EUR			%	u hilj.EUR			u hilj.EUR		
		2013	2013 Jan-Sep	2014 Jan-Sep		2013	2013 Jan-Sep	2014 Jan-Sep	2013	2013 Jan-Sep	2014 Jan-Sep
SVIJET	100	375 585	285 335	241 279	100	1 773 352	1 332 198	1 333 187	-1 397 767	-1 046 863	-1 091 908
EU-28	41	155 791	121 933	91 365	44	784 201	585 632	606 241	-628 410	-463 699	-514 876
Austrija	1	3 852	3 544	839	2	33 505	24 503	21 778	-29 652	-20 959	-20 938
Belgija	0	575	359	170	1	9 900	6 944	5 885	-9 325	-6 585	-5 715
Bugarska	0	1 415	861	4 440	1	9 433	7 472	6 440	-8 017	-6 611	-2 000
Češka	1	4 643	3 897	2 538	1	12 015	8 555	9 851	-7 373	-4 658	-7 313
Danska	0	1 049	668	632	0	1 645	1 270	1 617	-596	-601	-985
Estonija	0	0	0	0	0	265	233	102	-265	-233	-102
Finska	0	0	0	0	0	1 438	989	416	-1 438	-989	-416
Francuska	1	3 312	2 838	2 068	1	17 503	12 892	20 397	-14 191	-10 053	-18 329
Grčka	1	3 594	3 559	274	8	149 796	113 342	108 299	-146 202	-109 783	-108 026
Holandija	0	1 451	1 243	321	2	29 292	21 895	46 471	-27 841	-20 652	-46 150
Irska	0	2	0	0	0	2 242	1 493	1 034	-2 240	-1 493	-1 033
Italija	4	15 722	12 455	20 488	7	117 621	90 533	89 808	-101 898	-78 078	-69 320
Kipar	0	121	121	738	0	850	622	2 383	-729	-501	-1 645
Letonija	0	3	3	15	0	143	113	162	-140	-110	-147
Litvanija	0	0	0	129	0	215	182	665	-215	-182	-537
Luksemburg	0	41	33	11	0	147	24	195	-106	9	-184
Mađarska	0	1 131	1 116	331	1	21 228	15 274	15 353	-20 096	-14 158	-15 022
Malta	0	313	287	195	0	14	0	109	300	287	85
Njemačka	4	13 295	11 377	4 161	7	116 468	86 870	83 024	-103 173	-75 493	-78 863
Poljska	1	4 289	3 384	5 989	1	16 684	12 575	11 902	-12 396	-9 190	-5 913
Portugalija	0	0	0	0	0	773	361	711	-772	-361	-711
Republika Hrvatska	16	59 548	42 738	32 604	5	97 511	73 734	78 855	-37 963	-30 996	-46 251
Rumunija	0	174	161	191	1	19 638	14 860	17 677	-19 464	-14 699	-17 487
Slovačka	0	189	89	381	0	5 554	3 907	3 934	-5 366	-3 818	-3 552
Slovenija	10	36 007	30 031	10 844	4	64 136	49 261	43 456	-28 129	-19 229	-32 612
Španija	0	129	112	84	2	36 515	21 585	22 866	-36 386	-21 473	-22 782
Švedska	0	1 601	1 020	1 677	0	7 938	7 276	3 501	-6 337	-6 257	-1 824
Vel.Britanija	1	3 334	2 037	2 246	1	11 736	8 868	9 350	-8 402	-6 832	-7 104
CEFTA	49	185 771	140 135	99 405	39	687 096	513 294	506 293	-501 325	-373 159	-406 888
Albanija	3	11 973	8 763	10 423	1	25 645	18 748	23 868	-13 671	-9 985	-13 445
BiH	5	18 385	11 693	16 672	7	126 201	94 008	96 067	-107 816	-82 315	-79 395
Moldavija	0	0	0	2	0	167	122	146	-167	-122	-144
Republika Makedonija	1	2 762	1 966	2 162	1	25 109	18 871	18 577	-22 348	-16 905	-16 414
Republika Srbija	36	133 473	104 906	55 485	29	505 943	378 282	365 198	-372 470	-273 376	-309 713
UMNIK Kosovo	5	19 177	12 807	14 660	0	4 030	3 263	2 437	15 147	9 543	12 223
Ostale zemlje	9	34 024	23 268	50 509	17	302 055	233 872	220 653	-268 031	-210 604	-170 144

Tabela 8. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore sa EU-28, SAD-om, Japanom i Kinom

Period	EU-28		SAD		JAPAN		KINA	
	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%
IZVOZ								
2010	188 862	57	461	0	544	0	149	0
2011	273 351	60	610	0	1 132	0	748	0
2012	189 004	52	948	0	1 966	1	3 802	1
2013								
Januar	12 540	45	186	1	0	0	72	0
Februar	16 451	53	33	0	161	1	0	0
Mart	13 017	43	28	0	105	0	1 082	4
April	14 173	38	49	0	218	1	0	0
Maj	16 188	41	138	0	236	1	30	0
Jun	10 088	33	2	0	219	1	0	0
Jul	13 236	42	104	0	180	1	762	2
Avgust	12 440	44	11	0	55	0	0	0
Septembar	13 799	48	80	0	168	1	52	0
Oktobar	11 675	48	37	0	157	1	80	0
Novembar	11 593	37	63	0	347	1	115	0
Decembar	10 589	31	13	0	448	1	1 714	5
2014								
Januar	10 222	45	32	0	88	0	42	0
Februar	10 228	46	81	0	139	1	54	0
Mart	12 360	50	33	0	76	0	187	1
April	9 995	43	419	2	219	1	844	4
Maj	10 151	39	9	0	175	1	58	0
Jun	9 506	34	20	0	166	1	44	0
Jul	11 802	37	75	0	62	0	0	0
Avgust	5 161	19	12	0	194	1	998	4
Septembar	11 939	34	75	0	206	1	58	0
UVOZ								
2010	705 359	43	15 367	1	19 822	1	88 864	5
2011	807 146	44	13 959	1	19 650	1	103 080	6
2012	809 886	44	13 712	1	15 532	1	130 615	7
2013								
Januar	41 527	38	683	1	1 101	1	27 468	25
Februar	51 526	45	1 187	1	1 176	1	9 083	8
Mart	63 217	46	1 368	1	1 259	1	9 803	7
April	72 359	45	1 482	1	1 742	1	11 074	7
Maj	66 920	44	954	1	1 510	1	10 162	7
Jun	76 814	45	1 111	1	1 381	1	11 609	7
Jul	76 193	44	1 309	1	1 454	1	10 792	6
Avgust	70 555	43	1 836	1	1 085	1	10 343	6
Septembar	66 521	45	1 099	1	1 335	1	12 017	8
Oktobar	70 267	44	1 633	1	1 434	1	11 302	7
Novembar	59 913	46	1 191	1	1 418	1	8 763	7
Decembar	68 389	46	1 464	1	1 566	1	10 480	7
2014								
Januar	34 629	42	579	1	999	1	6 054	7
Februar	48 296	43	862	1	1 165	1	9 710	9
Mart	61 880	42	1 356	1	1 858	1	12 904	9
April	70 093	44	1 132	1	1 371	1	12 203	8
Maj	71 223	45	1 819	1	1 609	1	12 686	8
Jun	82 948	48	1 681	1	1 000	1	10 901	6
Jul	86 455	47	1 388	1	1 768	1	10 836	6
Avgust	79 877	49	1 206	1	1 630	1	10 674	6
Septembar	70 840	46	1 133	1	2 828	2	11 077	7

Tabela 9. Podjela izvoza po proizvodima SMTK klasifikacije za EU, Ceftu, SAD, Japan i Kinu

SMTK KLASIFIKACIJA	2011		2012		2013		Jan-Sep 2013	Jan-Sep 2014
	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	u hilj.EUR
SVIJET	454 381	100	366 896	100	375 585	100	285 335	241 279
0-9 TOTAL	454 381	100	366 896	100	375 585	100	285 335	241 279
0+1 Hrana, piće i duvan	50 662	11	53 195	14	53 439	14	35 526	61 650
2+4 Sirovine	65 626	14	59 399	16	61 924	16	44 047	51 714
3 Mineralna goriva i maziva	62 957	14	50 463	14	108 081	29	88 971	35 795
5 Hemijski proizvodi	12 083	3	11 972	3	9 239	2	6 842	8 341
7 Mašine i transportni uređaji	23 899	5	25 896	7	25 888	7	18 290	16 076
6+8 Ostali industrijski proizvodi	236 353	52	162 157	44	110 939	30	85 800	67 217
EU-28	273 351	60	189 004	52	155 791	41	121 933	91 365
0-9 TOTAL	273 351	60	189 004	52	155 791	41	121 933	91 365
0+1 Hrana, piće i duvan	6 771	1	5 742	2	5 579	1	4 469	4 384
2+4 Sirovine	27 763	6	22 789	6	20 860	6	15 725	18 927
3 Mineralna goriva i maziva	16 351	4	11 510	3	17 807	5	14 103	4 365
5 Hemijski proizvodi	671	0	1 147	0	1 539	0	1 023	3 589
7 Mašine i transportni uređaji	11 512	3	13 820	4	12 889	3	9 652	9 493
6+8 Ostali industrijski proizvodi	207 483	46	130 181	35	91 042	24	71 101	50 140
CEFTA	137 698	30	143 667	39	185 771	49	140 135	99 405
0-9 TOTAL	137 698	30	143 667	39	185 771	49	140 135	99 405
0+1 Hrana, piće i duvan	39 384	9	37 988	10	37 119	10	23 412	23 259
2+4 Sirovine	24 871	5	22 100	6	27 662	7	19 109	23 166
3 Mineralna goriva i maziva	34 939	8	37 031	10	89 440	24	74 269	29 037
5 Hemijski proizvodi	11 357	2	10 763	3	7 668	2	5 787	4 714
7 Mašine i transportni uređaji	9 337	2	6 259	2	8 532	2	5 845	4 615
6+8 Ostali industrijski proizvodi	17 810	4	29 526	8	15 350	4	11 713	14 614
SAD	610	0	948	0	743	0	631	756
0-9 TOTAL	610	0	948	0	743	0	631	756
0+1 Hrana, piće i duvan	457	0	216	0	529	0	432	320
2+4 Sirovine	11	0	0	0	25	0	25	4
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	26	0	26	0
7 Mašine i transportni uređaji	59	0	518	0	152	0	140	49
6+8 Ostali industrijski proizvodi	83	0	214	0	11	0	8	384
Japan	1 132	0	1 966	1	2 295	1	1 343	1 324
0-9 TOTAL	1 132	0	1 966	1	2 295	1	1 343	1 324
0+1 Hrana, piće i duvan	0	0	0	0	4	0	4	0
2+4 Sirovine	0	0	113	0	0	0	0	0
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	1
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Mašine i transportni uređaji	1 121	0	1 852	1	2 291	1	1 339	1 324
6+8 Ostali industrijski proizvodi	11	0	0	0	0	0	0	0
Kina	748	0	3 802	1	3 907	1	1 998	2 285
0-9 TOTAL	748	0	3 802	1	3 907	1	1 998	2 285
0+1 Hrana, piće i duvan	746	0	1 116	0	405	0	172	473
2+4 Sirovine	0	0	2 478	1	3 454	1	1 793	1 810
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	2	0	0	0	0	0
7 Mašine i transportni uređaji	2	0	141	0	47	0	33	1
6+8 Ostali industrijski proizvodi	0	0	65	0	0	0	0	1

Tabela 10. Podjela uvoza po proizvodima SMTK klasifikacije za EU, Ceftu, SAD, Japan i Kinu

SMTK KLASIFIKACIJA	2011		2012		2013		Jan-Sep 2013	Jan-Sep 2014
	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	u hilj.EUR
SVIJET	1 823 337	100	1 820 850	100	1 773 352	100	1 332 198	1 333 187
0-9 TOTAL	1 823 337	100	1 820 850	100	1 773 352	100	1 332 198	1 333 187
0+1 Hrana, piće i duvan	417 706	23	421 669	23	432 951	24	330 318	351 401
2+4 Sirovine	99 263	5	76 431	4	62 992	4	48 193	41 413
3 Mineralna goriva i maziva	330 590	18	334 356	18	257 993	15	188 783	180 645
5 Hemijski proizvodi	169 589	9	169 570	9	179 280	10	134 857	134 634
7 Mašine i transportni uređaji	315 905	17	332 870	18	345 352	19	256 096	243 324
6+8 Ostali industrijski proizvodi	489 549	27	485 528	27	490 593	28	369 769	381 767
EU-28	807 146	44	809 886	44	784 201	44	585 632	606 241
0-9 TOTAL	807 146	44	809 886	44	784 201	44	585 632	606 241
0+1 Hrana, piće i duvan	131 315	7	142 690	8	153 036	9	114 465	144 192
2+4 Sirovine	11 200	1	10 011	1	9 861	1	7 468	12 158
3 Mineralna goriva i maziva	214 403	12	221 606	12	183 975	10	137 440	132 441
5 Hemijski proizvodi	85 113	5	81 922	4	84 468	5	63 381	57 882
7 Mašine i transportni uređaji	182 862	10	173 940	10	177 782	10	128 771	123 933
6+8 Ostali industrijski proizvodi	181 520	10	179 291	10	170 889	10	129 925	135 632
CEFTA	726 171	40	702 314	39	687 096	39	513 294	506 293
0-9 TOTAL	726 171	40	702 314	39	687 096	39	513 294	506 293
0+1 Hrana, piće i duvan	241 996	13	242 652	13	244 494	14	188 094	181 383
2+4 Sirovine	79 590	4	60 472	3	50 795	3	38 963	27 721
3 Mineralna goriva i maziva	105 403	6	92 903	5	67 440	4	45 544	46 463
5 Hemijski proizvodi	65 973	4	66 850	4	75 899	4	57 039	60 247
7 Mašine i transportni uređaji	35 753	2	40 451	2	41 658	2	30 121	33 678
6+8 Ostali industrijski proizvodi	197 454	11	198 985	11	206 810	12	153 534	156 800
SAD	13 959	1	13 712	1	15 317	1	11 029	11 154
0-9 TOTAL	13 959	1	13 712	1	15 317	1	11 029	11 154
0+1 Hrana, piće i duvan	890	0	1 128	0	1 332	0	968	1 791
2+4 Sirovine	215	0	71	0	113	0	49	140
3 Mineralna goriva i maziva	83	0	32	0	153	0	51	52
5 Hemijski proizvodi	3 042	0	3 020	0	2 866	0	2 145	2 635
7 Mašine i transportni uređaji	5 933	0	6 195	0	7 007	0	5 622	3 911
6+8 Ostali industrijski proizvodi	3 796	0	3 266	0	3 846	0	2 194	2 624
Japan	19 650	1	15 532	1	16 463	1	12 044	14 229
0-9 TOTAL	19 650	1	15 532	1	16 463	1	12 044	14 229
0+1 Hrana, piće i duvan	17	0	12	0	10	0	8	15
2+4 Sirovine	3	0	4	0	3	0	3	13
3 Mineralna goriva i maziva	20	0	43	0	35	0	32	33
5 Hemijski proizvodi	447	0	463	0	461	0	406	703
7 Mašine i transportni uređaji	14 815	1	11 337	1	12 408	1	8 919	10 418
6+8 Ostali industrijski proizvodi	4 348	0	3 673	0	3 546	0	2 675	3 046
Kina	103 080	6	130 615	7	142 895	8	112 351	97 046
0-9 TOTAL	103 080	6	130 615	7	142 895	8	112 351	97 046
0+1 Hrana, piće i duvan	898	0	931	0	1 132	0	900	789
2+4 Sirovine	398	0	348	0	435	0	281	338
3 Mineralna goriva i maziva	2	0	14	0	11	0	9	3
5 Hemijski proizvodi	2 852	0	3 919	0	2 969	0	2 421	1 521
7 Mašine i transportni uređaji	45 215	2	66 991	4	76 129	4	61 282	47 031
6+8 Ostali industrijski proizvodi	53 714	3	58 411	3	62 220	4	47 458	47 364

Tabela 11. Izvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2011	2012	Index 2012 2011	2013	Index 2013 2012	Jan-Sep 2013	Jan-Sep 2014	Index Jan-Sep 14 Jan-Sep 13
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR		
0-9 TOTAL	454 381	366 896	81	375 585	102	285 335	241 279	85
0 Hrana i žive životinje	27 583	27 726	101	29 093	105	21 020	46 753	222
00 Žive životinje	12	12	99	17	137	15	24	159
01 Meso i prerada mesa	5 223	6 904	132	8 730	126	5 526	32 559	589
02 Mliječni proizvodi i jaja	72	151	211	1 037	686	863	253	29
03 Ribe i prerađevine od ribe	188	32	17	11	36	9	24	269
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	3 886	5 731	147	4 088	71	3 013	2 937	97
05 Povrće i voće	9 601	7 455	78	9 058	121	7 170	5 918	83
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	515	15	3	24	160	11	34	311
07 Kafa, čaj, kakao i začini	2 865	3 924	137	3 963	101	2 814	3 040	108
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	82	53	65	100	188	76	108	143
09 Razni proizvodi za ishranu	5 139	3 447	67	2 065	60	1 522	1 856	122
1 Piće i duvan	23 079	25 469	110	24 346	96	14 506	14 898	103
11 Pića	22 685	23 218	102	18 673	80	10 089	11 475	114
12 Duvan i proizvodi od duvana	394	2 251	571	5 673	252	4 417	3 422	77
2 Sirove materije, sem goriva	64 192	56 142	87	59 654	106	42 618	47 096	111
21 Kože sirove i krzna nečinjena	4 672	6 973	149	5 661	81	4 198	3 637	87
22 Uljano sjeme i plodovi	0	0	30	10		10	0	0
23 Sirovi kaučuk	14	17	128	0	0	0	0	0
24 Pluta i drvo	18 120	15 313	85	17 385	114	11 995	15 515	129
25 Celuloza i otpaci od hartije	1 237	1 127	91	1 066	95	840	751	89
26 Tekstilna vlakna i otpaci	104	81	78	69	85	46	34	74
27 Sirova đubriva i minerali	1 036	1 080	104	1 189	110	970	1 162	120
28 Mineralne rude i otpaci metala	38 769	31 291	81	33 739	108	24 212	25 709	106
29 Životinjske i biljne sirove materije	241	258	107	534	207	347	290	84
3 Mineralna goriva i maziva	62 957	50 463	80	108 081	214	88 971	35 795	40
32 Kameni ugalj, koks i briketi	2 560	2 565	100	1 257	49	761	839	110
33 Nafta i naftni derivati	11 303	9 631	85	11 199	116	8 636	7 310	85
34 Gas, prirodni i industrijski	0	0	0	45		0	0	0
35 Električna energija	49 094	38 268	78	95 581	250	79 575	27 646	35
4 Životinjska i biljna ulja i masti	1 434	3 257	227	2 270	70	1 429	4 617	323
41 Životinjska ulja i masti	426	521	122	612	117	379	2 508	662
42 Čvrste biljne masti i ulja	940	2 234	238	1 374	62	765	2 094	274
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	68	503	740	284	57	284	14	5
5 Hemijski proizvodi	12 083	11 972	99	9 239	77	6 842	8 341	122
51 Organski hemijski proizvodi	60	73	122	86	117	47	18	38
52 Neorganski hemijski proizvodi	56	26	47	52	198	48	29	59
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	1 354	109	8	59	55	38	41	107
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	7 832	9 507	121	6 315	66	4 741	3 754	79
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	1 005	905	90	1 270	140	1 005	795	79
56 Đubriva (osim sirovih)	30	2	6	0	0	0	7	0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	195	343	176	216	63	159	169	106
58 Plastične mase u ostalim oblicima	402	393	98	342	87	237	253	107
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje nepomenuti	1 148	613	53	898	146	566	3 275	579

Tabela 11. Izvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2011	2012	Index 2012 2011	2013	Index 2013 2012	Jan-Sep 2013	Jan-Sep 2014	Index Jan-Sep 14 Jan-Sep 13
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR		
6 Proizvodi svrstani po materijalu	219 443	154 046	70	101 852	66	79 623	59 330	75
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	282	278	99	527	189	388	79	20
62 Proizvodi od kaučuka	242	164	68	49	30	34	213	626
63 Proizvodi od plute i drveta	932	889	95	988	111	646	932	144
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	1 592	1 196	75	745	62	316	654	207
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	173	292	169	160	55	120	209	174
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	1 595	1 798	113	4 305	239	2 936	1 306	44
67 Gvozdje i čelik	27 388	16 326	60	12 172	75	10 717	2 165	20
68 Obojeni metali	182 402	128 649	71	80 188	62	62 419	52 279	84
69 Proizvodi od metala, nigdje nepomenuti	4 837	4 454	92	2 718	61	2 047	1 494	73
7 Mašine i transportni uređaji	23 899	25 896	108	25 888	100	18 290	16 076	88
71 Pogonske mašine i uređaji	440	310	70	305	98	201	139	69
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	3 361	2 994	89	2 608	87	1 959	995	51
73 Mašine za obradu metala	297	264	89	207	78	147	137	93
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	9 205	11 412	124	10 678	94	7 303	8 314	114
75 Kancelarijske mašine i za AOP	536	354	66	414	117	267	389	146
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	510	1 280	251	1 054	82	516	504	98
77 Električne mašine, aparati i uređaji	3 878	2 485	64	3 102	125	2 394	2 111	88
78 Drumska vozila	3 693	3 247	88	3 843	118	2 995	2 555	85
79 Ostala transportna sredstva i opreme	1 978	3 551	180	3 677	104	2 509	933	37
8 Razni gotovi proizvodi	16 910	8 111	48	9 087	112	6 177	7 887	128
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	198	136	68	169	125	108	79	73
82 Namještaj i djelovi	652	659	101	812	123	550	681	124
83 Predmeti za putovanja	68	58	85	78	134	62	95	153
84 Odeća	760	1 030	136	764	74	614	1 039	169
85 Obuća	446	661	148	818	124	586	904	154
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	287	210	73	218	104	181	106	58
88 Fotoaparati, časovnici	168	228	136	96	42	87	269	308
89 Razni gotovi proizvodi	14 330	5 129	36	6 133	120	3 989	4 715	118
9 Proizvodi i transakcije, nigdje nepomenuti	2 800	3 814	136	6 075	159	5 859	486	8

Tabela 12. Uvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2011	2012	Index 2012 2011	2013	Index 2013 2012	Jan-Sep 2013	Jan-Sep 2014	Index Jan-Sep 14 Jan-Sep 13
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR		
0-9 TOTAL	1 823 337	1 820 850	100	1 773 352	97	1 332 198	1 333 187	100
0 Hrana i žive životinje	351 857	356 578	101	368 149	103	278 100	301 288	108
00 Žive životinje	25 509	24 151	95	22 935	95	17 510	15 642	89
01 Meso i prerada mesa	74 023	84 255	114	91 848	109	65 526	91 644	140
02 Mliječni proizvodi i jaja	46 664	48 449	104	49 156	101	39 832	38 272	96
03 Ribe i prerađevine od ribe	10 585	11 083	105	12 896	116	10 177	10 610	104
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	57 092	57 069	100	55 255	97	41 508	41 325	100
05 Povrće i voće	38 681	37 644	97	44 504	118	34 904	36 733	105
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	12 826	12 034	94	11 273	94	8 513	7 147	84
07 Kafa, čaj, kakao i začini	44 524	35 924	81	33 390	93	24 658	24 227	98
08 Stočna hrana (sem žita u zmu)	16 367	18 557	113	16 873	91	12 829	12 223	95
09 Razni proizvodi za ishranu	25 586	27 411	107	30 019	110	22 642	23 466	104
1 Piće i duvan	65 850	65 091	99	64 802	100	52 218	50 113	96
11 Pića	50 939	53 413	105	52 079	98	42 047	41 202	98
12 Duvan i proizvodi od duvana	14 910	11 678	78	12 724	109	10 172	8 910	88
2 Sirove materije, sem goriva	84 420	60 358	71	48 593	81	37 621	31 847	85
21 Kože sirove i krzna nečinjena	0	2 231		974	44	974	624	64
22 Uljano sjeme i plodovi	603	371	61	502	135	389	420	108
23 Sirovi kaučuk	162	63	39	79	125	64	47	73
24 Pluta i drvo	6 497	5 770	89	5 939	103	4 475	3 803	85
25 Celuloza i otpaci od hartije	8	15	196	5	36	3	14	459
26 Tekstilana vlakna i otpaci	508	803	158	1 036	129	853	916	107
27 Sirova đubriva i minerali	3 320	2 354	71	2 439	104	1 830	1 952	107
28 Mineralne rude i otpaci metala	67 708	43 640	64	32 012	73	24 898	18 903	76
29 Životinjske i biljne sirove materije	5 614	5 111	91	5 604	110	4 134	5 170	125
3 Mineralna goriva i maziva	330 590	334 356	101	257 993	77	188 783	180 645	96
32 Kameni uglj, koks i briketi	419	411	98	640	156	574	345	60
33 Nafta i naftni derivati	207 229	213 758	103	190 674	89	142 391	139 266	98
34 Gas, prirodni i industrijski	13 987	13 692	98	12 226	89	9 062	8 806	97
35 Električna enegrija	108 954	106 495	98	54 453	51	36 755	32 228	88
4 Životinjska i biljna ulja i masti	14 844	16 073	108	14 400	90	10 572	9 566	90
41 Životinjska ulja i masti	564	638	113	609	95	422	979	232
42 Čvrste biljne masti i ulja	13 814	15 058	109	13 557	90	9 950	8 385	84
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	465	377	81	234	62	200	202	101
5 Hemijski proizvodi	169 589	169 570	100	179 280	106	134 857	134 634	100
51 Organski hemijski proizvodi	2 167	2 191	101	2 550	116	2 218	1 546	70
52 Neorganski hemijski proizvodi	4 935	4 531	92	3 431	76	2 728	2 160	79
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	20 577	18 842	92	21 212	113	16 680	16 634	100
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	54 996	54 860	100	57 634	105	42 036	42 425	101
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	43 561	43 690	100	45 267	104	34 224	34 126	100
56 Đubriva (osim sirovih)	2 504	2 490	99	2 800	112	2 395	2 792	117
57 Plastične materije u primarnim oblicima	2 585	2 856	110	3 122	109	2 309	2 171	94
58 Plastične mase u ostalim oblicima	20 704	23 062	111	24 555	106	17 849	19 400	109
59 Hemijske materije i proizvodinigdje nepomenuti	17 560	17 047	97	18 709	110	14 417	13 380	93

Tabela 12. Uvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2011	2012	Index <u>2012</u> 2011	2013	Index <u>2013</u> 2012	Jan-Sep 2013	Jan-Sep 2014	Index <u>Jan-Sep 14</u> Jan-Sep 13
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR		
6 Proizvodi svrstani po materijalu	264 771	263 391	99	263 914	100	196 401	198 513	101
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	231	286	124	362	126	276	448	162
62 Proizvodi od kaučuka	15 396	19 420	126	15 316	79	10 620	9 737	92
63 Proizvodi od plute i drveta	17 300	17 844	103	17 362	97	12 988	14 186	109
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	28 833	29 367	102	29 700	101	22 458	22 460	100
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	12 333	13 386	109	13 122	98	10 008	12 266	123
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	72 952	71 065	97	74 119	104	55 494	55 884	101
67 Gvozdje i čelik	41 170	36 336	88	40 825	112	30 325	29 065	96
68 Obojeni metali	13 190	13 130	100	13 542	103	9 837	9 101	93
69 Proizvodi od metala, nigdje nepomenuti	63 366	62 557	99	59 566	95	44 394	45 367	102
7 Mašine i transportni uređaji	315 905	332 870	105	345 352	104	256 096	243 324	95
71 Pogonske mašine i uređaji	5 486	8 344	152	5 574	67	3 823	5 519	144
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	28 699	21 933	76	17 282	79	12 426	19 256	155
73 Mašine za obradu metala	3 293	2 001	61	4 210	210	2 689	2 821	105
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	50 092	51 208	102	52 935	103	40 732	42 411	104
75 Kancelarijske mašine i za AOP	21 821	21 926	100	23 713	108	16 590	16 382	99
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	38 118	34 089	89	42 160	124	31 305	35 174	112
77 Električne mašine, aparati i uređaji	66 827	69 974	105	70 467	101	51 229	48 708	95
78 Drumska vozila	95 478	97 478	102	92 178	95	68 093	68 416	100
79 Ostala transportna sredstva i opreme	6 089	25 917	426	36 833	142	29 209	4 637	16
8 Razni gotovi proizvodi	224 777	222 137	99	226 679	102	173 368	183 254	106
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	10 939	12 014	110	11 704	97	8 778	10 790	123
82 Namještaj i djelovi	42 448	40 664	96	40 102	99	30 658	36 243	118
83 Predmeti za putovanja	5 333	5 826	109	6 856	118	5 744	5 522	96
84 Odeća	46 507	48 900	105	53 334	109	40 346	42 100	104
85 Obuća	27 256	30 292	111	31 476	104	25 634	25 675	100
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	16 430	18 563	113	17 821	96	13 673	10 041	73
88 Fotoaparati, časovnici	4 815	4 497	93	4 528	101	3 609	4 065	113
89 Razni gotovi proizvodi	71 049	61 380	86	60 858	99	44 926	48 818	109
9 Proizvodi i transakcije, nigdje nepomenuti	734	425	58	4 190	985	4 181	3	0

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od primarnog značaja za brojne institucije koje kreiraju ekonomsku politiku, kao i za donošenje odluka na nivou države i pojedinih subjekata. Služi kao osnovni izvor informacija za izradu platnog bilansa i nacionalnih računa zemlje, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, preduzećima da istražuju tržište i definišu svoj položaj na njemu.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz COMMUNITY LRGISLATION aplicable to the STATISTICS RELATING TO THE TRADE OF GOODS, vezane za EXTRASTAT:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009,
- Regulativa Komisije broj 92/2010,
- Regulativa Komisije broj 113/2010.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina Crne Gore preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 god. koristi se Kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa Kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u SI.listu CG za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Izvoz
- b) Pasivno oplemenjivanje
- c) Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Uvoz za slobodni promet
- b) Aktivno oplemenjivanje
- c) Prerada robe pod carinskim nadzorom

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema Nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), revizija 4. Šifra svakog proizvoda klasifikovanog je tako da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri – grupu, četiri – podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Izdaje Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Ivan LAKOVIĆ

Tel. +382-20-230 805

e-mail: contact@monstat.org